

Inhoudsopgave

9	Voorwoord	<i>Het eigendom van de toren - De torenrestauratie van 1986-1988 en het torenherstel in 2008</i>
13	1 De sage van de kerkstichting in 1275	
19	2 Had de huidige kerk een voorganger op een andere plaats?	
	<i>De historische kern van de kerkbouwsage - De Middellzee en de Hemmen - Het ontstaan van Nijland - Een nieuwe kerk - Sint Nicolaas</i>	
27	3 De kerkvoogdij en haar bezittingen	
	<i>Bezittingen en inkomsten - Kerkvoogden</i>	
39	4 Het kerkgebouw - bouwgeschiedenis en exterieur	
	<i>Kerkbouw in 1275 - Kerkbouw in de jaren 1508-1526/1528 - Verbouwingen na 1528 - De restauratie van 1982 - De restauratie van 2008 - Een bouw-historische wandeling rond de kerk</i>	
61	5 Een geheimzinnige kruik	
67	6 Het poortje uit 1664	
	<i>De natuurstenen bekroning - De betekenis van de bekroning</i>	
71	7 De toren	
	<i>Torenbouw omstreeks 1275 - Verhoging omstreeks 1524 - Wijzigingen 1596/1598 - Herstel en vernieuwingen vanaf 1615 en de klokkenstoel van 1668 -</i>	
83	8 De klokken	
87	9 Het klokkenluiden	
91	10 Lytse Fedde redt in 1866 de toren	
	<i>'Het rechtzetten van den toren van Nijland. Eene herinnering' - 'Beschrijving van het in Loodrechten stand brengen van den toren te Nijland'</i>	
101	11 Het kerkinterieur vóór de Reformatie	
	<i>Het gewelf - Het koor - De altaren en een altaarstuk van Maarten van Heemskerck - De koorafscheiding</i>	
111	12 Het kerkinterieur na de Reformatie	
	<i>Opstelling van het meubilair tot 1840 - Nieuw kerkmeubilair in 1659 - Vernieuwingen in 1798 - Interieurwijzigingen in 1840 en 1862 - Het stucinterieur van 1870/1872 - Interieurrestauratie van 1968 - De wijzigingen aan het kerkinterieur en de herinrichting van het koor in 1982 - De restauratie van 2008</i>	
133	13 Onderdelen van het kerkinterieur	
	<i>De preekstoel en het doophek - Kerkboeken - De pei - Avondmaalstafel, doopbekkenhouder, lezenaar en paaskaarsstander - Banken, tekstborden en pongenbord - Gebrandschilderd glas - Kleuren - Verlichting, verwarming, installaties en stoffering</i>	

- 149 **14 De grafzerken**
De zerkenvloer - De portretzerk voor Kempo Hottinga uit 1536 - Grafzerken herlegd voor de preekstoel in 1968 - De zerken op en bij de Hottinga-grafkelder in het koor - Grafzerken van de families Bruinsma en Tuinhout
- 159 **15 De rouwborden**
- 163 **16 Het orgel**
De schoolmeester-orgelbouwer Folkert Reitsma - Het Van Gruisenorgel uit 1840 - De ingebruikneming - Het werk van Willem van Gruisen - Onderhoud en vernieuwingen - Restauraties van 1982 en 2008
- 173 **17 Het avondmaalszilver**
Beker uit 1646 - Beker uit 1819 - Avondmaalsgerei op kosten van de kerkvoogdij
- 177 **18 Het gebruik van de kerk**
De kerkdiensten - De doop - Het avondmaal - Kerkzang - Kleding - De zitplaatsen - Zitplaatsen-verhuur - Huwelijks- en begrafenisdiensten
- 185 **19 Rond het kerkhof, een beschermd dorpsgezicht**
De gracht - Lijkpad, rooster en hekken, beplanting - Brandspuithuisje - Graven en graftekens op het kerkhof - Het monument voor oorlogsslachtoffers - Knekelhuis, regenwaterbak en gevangenis - Doodsbaren - De pastorie - De voormalige Kerkvoogdij-school - De vicarie - De pastorieboerderij - De Hokwerdastrjitte - De voormalige Openbare school - De OBW-boerderij Kruisherenland - De bakkerij - Het kunstwerk met ossen
- 209 **20 De eigenaren en bewoners van Hottingastate en hun relatie met de kerk**
Hottinga's vanaf 1399 - Jarich Epes Hottinga en Swob Sjaerdema - Epe/Jarich Jarichs Hottinga, Frouck Hottinga en Tjalling van Botnia - Syds I van Botnia en Bauck van Camstra - Syds II van Botnia en Teth Douma van Oenema - Syds III van Botnia, Maria Elisabeth Alberda en William MacDowell - Everdina Alberda en Johannes Demetrius Goraiski de Goray - Maria Goraiski de Goray en Gerlich Doys - Helena Elisabeth Doys, Hessel van Bootsma en Douwe Feyo Roorda - Helena van Botnia en de familie Van Burmania tot 1828 en Hottingastate als boerderij
- 223 **21 De ontwikkeling van het dorp rondom de kerk**
- 231 **Bijlagen**
 A Jaartallen
 B Lijst van priesters en predikanten
 C Merkwaardige opschriften
 D Ballade fan Terra Nova door Douwe Annes Tamminga, 1975
 E Kerkzegel, dorpswapen en dorpsvlag
 F Genealogisch overzicht van de bewoners van Hottingastate
 G Het contract van de kerkvoogden met de orgelbouwer Willem van Gruisen, 1838
- 253 **Noten**
- 259 **Literatuur**
- 263 **Verantwoordingen**
- 265 **Over de auteur**
- 268 **Colofon**